

SKIFTE, n. 4. 1) Delning. *S. af arf. Gå till s-s*, delas. *Till s-s emellan*, att delas emellan. — Har sammansättningarna *Arf-*, *Boskifte*, *Tveskifte*, *Treskifte*, m. fl. — 2) Omvexling, ombyte, vaxling. *Lifvets s-n*. *Tidernas s-n*. *I alla lifvets, lyckans s-n*, i alla *s-n*. *Till s-s*, se *Skiftevis*. — Bildar sammansättningarna *Väder-*, *Vapenskifte*. — 3) Se *Tidskifte*. — 4) Afskiftad del af jord, åker, äng; visst afdelt åker eller ängsstycke. *Åkerskifte*. *Lägga i s.*, afdela åkerjord i vissa skiften, för att vaxelvis derpå odla olika sädeslag, rotfrukter eller foderväxter. *Bruka i s.*, på detta sätt bruka sin jord. *Deras åkrar ligga i s.*, se *Tegskifte*. — 5) (bergv.) a) Arbetslag af grufarbetare. — b) Viss arbetstid för dem, innan de aflösas.

SKIFTESBREF, n. 5. Offentligt dokument till säkerhet för varaktigheten af verkställt skifte.

SKIFTESBRUK, n. 5. Se *Cirkulationsbruk*.

SKIFTESMAN, m. 5. pl. — *mån*. Den, som förträtt ett skifte.

SKIFTEVIS, adv. På ett omvexlande vis. *Bruka jorden s. till åker och äng*.

SKIFTNING, f. 2. 1) Se *Skiftande*. — 2)

a) Färgers förändring efter olika dager. — b) Färg, som något avviker ifrån en hufvudfärg och närmar sig till en annan; äfv. färg, som hör under en allmän hufvudfärg. *Denna röda färg har en s. af blått*. *Den röda färgens alla s-ar*. — 3) (fig.) Fin, omärklig skilnad eller afvikelse.

SKIFVA, f. 4. 1) Afskuret tunt stycke. *S. af bröd, äple, lax*. *Skära i s-vor*. — Bildar flera sammansättningar, såsom: *Bröd-*, *Äpelskifva*, m. fl. — 2) Säges äfv. om tunna, jemntjocka stycken af hvarjehanda föremål, t. ex. af sten, metall. *Gå i s-vor*, söndra sig i skifformiga stycken. — Bildar sammansättningarna: *Sten-*, *Metall-*, *Bord-*, *Marmorskifva*, m. fl. — 3) Säges äfv. om vissa tunna, jemntjocka, runda stycken af sten, metall, glas, trä o. s. v., hvilka brukas till hvarjehanda behof. Se *Block-*, *Krukmakar-*, *Urskifva*. — 4) Se *Discus*. — 5) (bot.) Den öfre, mer utbredda delen af ett kronblad.

SKIFVA SIG, v. r. 1. 1) Skilja sig, klyfva sig i skifvor. — 2) (fam.) Yfva sig.

SKIFVER, schifv'r, 3. pl. Jernblad, som helt och hållet eller till en del lossna, vid smidning, ifrån arbetsstycket, till följe af under dem varande otätheter.

SKIFVERTAND, f. 3. pl. — *tänder*. Tand, som växt ut frammanför en annan.

SKIFVIG, a. 2. Sammansatt af tunna lager.

SKILDERI, n. 3. (t. *Schilderei*) En äldre benämning för Målning, Tafla.

SKILDRA, v. a. 1. (t. *schildern*) Se *Afmåla* (både egentl. o. fig.). — *Skildrande*, n. 4.

SKILDRING, f. 2. Se *Målning*, *Afmålning*, *Beskrifning*.

SKILDTVAKT, m. 3. (t. *Schildwache*) Soldat, utställd på post. [Skiltvakt, Skyltvakt.]

SKILJA, v. a. 2. Impf. *Skilde*. Sup. *Skilt*. Part. pass. *Skild*. (Mindre riktigt *Skiljde*; *Skiljt*; *Skiljd.*) 1) Afsöndra person eller sak ifrån sällskap, förening med andra. *S. någon ifrån dess omgifning*. *S. sären ifrån getterna*. *S. äkta makar*. *S. en provins ifrån riket*. *S. sammanhörande ting*. *S. tvistande, stridande*, föra dem åtskils. (Neutralt) *S. mellan tvistande*, af-döma deras tvist, bilägga den. *S. trätan*, bilägga den. *S. af, från, åt*, se *Afskilja*, &c. *S. en vid något*, afhända, fråntaga, beröfva honom något. — *Syn*. Söndra, Afskilja, Afsöndra,

Särskilja, Frånskilja, Upplösa. — 2) Göra skilnad emellan, känna skilnad på. *De kunna ej s. höger och venster*. Brukas äfv. neutralt: *S. mellan vän och ovän, godt och ondt, sant och osant*. *S. åt*, se *Åtskilja*. — *Syn*. Åtskilja. — *S-s*, v. d. 1. 1) Blifva skilda från, öfvergifva, lemna hvarandra; söndras, upplösas, dela sig, gå i sär, lossna från hvarannat. I samma mening säges äfv.: *S. åt*. — 2) *S. ifrån, vid*, lemna öfvergifva. *S. ifrån en vän, ifrån hemmet*. *S. vid en reskamrat*. *S. hädan, dö, aflida*. — 3) *S. ell. S. åt*, säges äfv. om äkta makar, som upplösa äktenskapet. — *S. sig*, v. r. 1) Lemna ens sällskap, söndra sig ifrån föreningen med något. *S. sig ifrån någon, ifrån umgänget med någon*. *Styckena ha skilt sig i fogen*. I samma mening säges äfv.: *S. sig åt*, t. ex.: *Båda isstyckena ha nu skilt sig åt*. *S. sig vid något*, göra sig lös, befria sig ifrån; äfv. säga ifrån sig; äfv. göra slut på något. — 2) Vara olika, skiljaktig ifrån. *De s. sig mycket ifrån hvarandra*, det är mycken skilnad dem emellan. *Denne s-jer sig deri från de andra, att...*, är deri olik de andra, att... — *Skild*, part. pass. *S. ifrån alla omsorger*, fri derför. — *Skiljande*, n. 4.

SKILJAKTIG, a. 2. Af olika egenskaper, innehåll, o. s. v. *De äro mycket s-a*. *Vara af s. mening*. *S-a naturer, meningar*. — *Syn*. Olik, Olikartad, Blandad.

SKILJAKTIGHET, f. 3. 1) Egenskapen att vara skiljaktig. *S. i meningar*. — *Syn*. Olikhet, Stridighet. — 3) Mindre tvistighet, föranledd af olika meningar. *Det har yppat sig en s. emellan dem*.

SKILJBAR, a. 2. Som kan skiljas åt. — *Skiljbarhet*, f. 3.

SKILJEBREF, n. 5. Af konsistorium utfärdadt dombref, hvarigenom äktenskapet emellan tvenne äkta makar upplöses. [Skiljobref.]

SKILJEFÄRA, f. 1. Fära, som utgör skilnaden emellan något.

SKILJEHINNA, f. 4. (anat.) Hinna, som skiljer tvenne delar ifrån hvarandra.

SKILJEMAN, m. 5. pl. — *mån*. Person, utsedd att skilja tvisten emellan andra. *Antaga någon till s. i en sak*. *Låta ankomma på s.* — *Ss. S-nadom*. [Skiljoman.]

SKILJEMUR, m. 2. Mur, som skiljer hus, rum, gårdsrum, o. s. v.

SKILJEMYNT, n. 5. Smärre mynt, som nyttjas vid handel i smått, mest af koppar, men äfv. af silfver.

SKILJEMÄRKE, n. 4. Märke, kännetecken, som tjenar att skilja tvenne ting ifrån hvarandra.

SKILJESTRECK, n. 5. Se *Bindstreck*.

SKILJETECKEN, n. 5. Tecken, som i skrift brukas att skilja meningar och satser ifrån hvarandra.

SKILJEVÄG, m. 2. 1) Väg, som delar sig i två eller flera, hvilka gå åt olika håll. — 2) *S. Vägskäl*. [Skiljoväg.]

SKILJEVÄGG, f. 2. Vägg, som skiljer tvenne rum eller rymmen ifrån hvarandra.

SKILJSMESSA, se *Skilsmessa*.

SKILLING, m. 2. Ett mindre mynt, brukligt i flera länder, men af olika värde. — *En svensk s.* = $\frac{1}{18}$ riksdaler = 12 runstycken.

Anm. *Skilling* kommer af *Skilja*, emedan de äldsta mynt af denna benämning voro märkta med en korsskura, så att de lätt kunde styckas i 2, 3 eller 4 delar.